

**Koncepcja programowo-organizacyjna
funkcjonowania Biblioteki Publicznej
w Konstancinie-Jeziornie
na okres powołania**

Opracowanie:

mgr Magdalena Pietras-Nalewczyńska

Konstancin-Jeziorna, grudzień 2024 r.

„Jedyny przyzwoity obyczaj, którego należy bronić stanowczo, to obyczaj czytania, podczas gdy reszta jest kwestią sumienia każdego z osobna”

– Carlos Ruiz Zafon

Biblioteki Publiczne, zwłaszcza w małych oraz średnich miejscowościach, znajdują się obecnie w sytuacji, gdzie muszą udowadniać i na nowo definiować swoją rolę w społeczeństwie. Współczesny świat ulega ciągłym zmianom, zwłaszcza technologicznym, co powoduje, iż użytkownicy mają większe oczekiwania co do oferowanych usług i są bardziej wymagający. Obecnie czytelnik oczekuje szerokiej gamy działań kulturalnych, różnorodnych warsztatów, szkoleń, spotkań autorskich, zajęć edukacyjnych, manualnych oraz atrakcji w postaci uczestnictwa w lokalnych wydarzeniach.

Biblioteka publiczna powinna funkcjonować w taki sposób, aby każdy mieszkaniec miał pewność, że jest to instytucja niezbędna, której finansowanie jest decyzją słuszną.

Dostęp do biblioteki ma każdy, niezależnie od wieku, wykształcenia, pochodzenia, płci i umiejętności, dlatego też ma ona możliwość udowodnienia w swym regionie, że **biblioteka to taka instytucja, której nic nie może zastąpić.**

Dlatego też, aby wyjść naprzeciw oczekiwaniom czytelników, biblioteki muszą samodzielnie pozyskiwać dodatkowe środki finansowe, które pochodzą m.in. z: dotacji z Biblioteki Narodowej, Budżetu Obywatelskiego, ogólnopolskich programów skierowanych do instytucji kultury oraz stowarzyszeń i fundacji działających na rzecz rozwoju czytelnictwa.

Celem działalności Biblioteki jest rozwijanie i zaspakajanie potrzeb czytelniczych oraz upowszechnianie wiedzy i rozwoju kultury.

Do szczegółowego zakresu działań Biblioteki należy:

1. gromadzenie, opracowanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego terenu działania,
2. wypożyczanie zbiorów bibliotecznych na zewnątrz, udostępnianie na miejscu z uwzględnieniem szczególnych potrzeb dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych,
3. prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej,
4. popularyzacja czytelnictwa,
5. sprawowanie nadzoru nad filiami i punktami bibliotecznymi, udzielanie im personelowi pomocy organizacyjnej i merytorycznej,
6. współdziałanie z instytucjami kultury i oświaty na terenie Konstancina-Jeziorny;
7. doskonalenie metod i form pracy w placówkach bibliotecznych,
8. inne działania, wynikające z potrzeb mieszkańców oraz realizacji polityki oświatowej, kulturalnej, informacyjnej.

Misja i wizja biblioteki

Biblioteka Publiczna w Konstancinie-Jeziornie oraz jej 4 filie, to miejsce, które łączy pokolenia. Główną misją konstancińskiej biblioteki jest rozwinięcie skrzydeł, dążenie do jak najwyższego, profesjonalnego poziomu świadczonych usług, zarówno w obszarze działalności edukacyjnej i kulturalnej, jak i tej najważniejszej, czyli statutowej- bowiem głównym zadaniem biblioteki jest udostępnianie swoich zbiorów i zapewnienie dostępu do informacji. Biblioteka w swej działalności powinna być miejscem z bogatą ofertą kulturalną, multimedialną i edukacyjną. Biblioteka stawia na: nowoczesność, innowacyjność i kreatywność. Stara się wpływać na różne dziedziny życia, aktywizując przy tym społeczność lokalną.

Wymienione wyżej strategie, plany i cele będą realizowane poprzez niezmiennie uczestnictwo w cyklicznych przeglądach nowości wydawniczych organizowanych przez Bibliotekę Wojewódzką, czy tematycznych szkoleniach i warsztatach dla pracowników biblioteki, dzięki którym nasza kadra ciągle się rozwija i nadąża za nowinkami technologicznymi. Bardzo istotna jest także stała aktualizacja zbiorów bibliotecznych, która przede wszystkim uwzględnia opinię i potrzeby lokalnej społeczności. Kolejnym kluczowym czynnikiem na rozpowszechnianie działań biblioteki i szeroko pojętej kultury, jest jej promowanie, w każdy możliwy sposób. W dzisiejszej dobie mamy wiele możliwości na reklamę naszych działań, dlatego oprócz social mediów, witryn internetowych czy lokalnej prasy, konieczna jest współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami, instytucjami kultury czy oświaty oraz Urzędem Gminy i Wydziałem Promocji, po to, aby dotrzeć do jak największej liczby odbiorców. Bardzo ważne jest także tworzenie przyjaznej atmosfery w bibliotece oraz spełnianie oczekiwań czytelników, zapewnienie im bezpłatnego dostępu do wszelkiego rodzaju informacji, jak również udostępnianie książek, czasopism, multimediiów oraz Internetu. Nasza konstancińska biblioteka stawia także na promowanie wśród najmłodszych dzieci nawyków czytelniczych, promowanie zajęć zachęcających młodzież do odwiedzin w bibliotece, czytania, czy korzystania z ofert multiedukacyjnych, spotkań tematycznych, poprzez udział w programach i akcjach czytelniczych, skierowanych bezpośrednio do tych grup wiekowych.

Poprzez zajęcia komputerowe, zajęcia z kodowania, zajęcia ze sztuczną inteligencją, nasza biblioteka podnosi w społeczności lokalnej poziom wiedzy i umiejętności korzystania z nowoczesnych technologii, zwłaszcza w dziedzinie informatyzacji.

Niezwykle ważna jest również dbałość o stały rozwój i podnoszenie kompetencji pracowników biblioteki, tworząc im zarazem jak najlepsze warunki pracy.

Wizja rozwoju istniejących i propozycje nowych form działalności Biblioteki

Konstancińska biblioteka będzie innowacyjną instytucją z serdecznym nastawieniem do mieszkańców, aktywną w życiu lokalnym Konstancina-Jeziorny, starającą się w sposób zdecydowany dbać o rozwój współpracy z instytucjami nadrzędnymi oraz innymi, działającymi w jej najbliższym otoczeniu. Biblioteka Publiczna w Konstancinie-Jeziornie będzie zwracała szczególną uwagę na potrzeby społeczne, w tym integrację lokalną oraz całego miasta.

Wobec powyższego, bardzo ważne jest bieżące informowanie Użytkowników o wszelkich nowościach i wydarzeniach w bibliotece za pomocą różnorodnych metod, które nie wykluczają żadnych użytkowników, tj. social media, Facebook, strona www oraz umieszczanie informacji w formie papierowej na tablicy ogłoszeń oraz miejscach widocznych we wszystkich placówkach bibliotecznych (mimo podziału na filie, wszystkie placówki współpracują ze sobą, a każda oferuje inną działalność kulturalną, skierowaną do wszystkich Użytkowników, uwzględniając każdy przedział wiekowy, są to m.in., konkursy, zabawy biblioteczne, quizy, krzyżówki, zagadki tematyczne wokół książki i nie tylko).

Kluczowe jest także kontynuowanie współpracy z platformą do wypożyczeń cyfrowych Legimi oraz Empik Go (ebooki, audiobooki, synchrobooki, kursy językowe). Zakup innowacyjnych urządzeń technologicznych (m.in. okulary Gogle VR, roboty, rzutnik, konsola do gier, gry kodowane itp.), zajęcia z robotyki - kodowanie robotów, spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki, zorganizowanie Klubu Podróżnika, a ponadto, wydłużenie dostępności wszystkich placówek bibliotecznych dla mieszkańców, zwiększenie zatrudnienia na stanowisku pracownika wypożyczalni – uniknięcie zamykania placówek podczas nieobecności pracownika oraz umożliwienie otwarcia kolejnych placówek w soboty, stworzenie katalogu z grammi planszowymi, utworzenie na stronie internetowej biblioteki, dodatkowej zakładki „zapropnuj zakup” - gdzie czytelnicy zgłaszają swoje potrzeby czytelnicze. Następnie, doposażenie placówek we wrzutnie, umożliwiające zwrot zbiorów bibliotecznych w dogodnych dla Czytelnika godzinach (24h/7), zakup kolejnych bibliobox'ów (nasze fenomenalne odkrycie - bibliobox w zastępstwie za książkomaty), aplikacja e-biblioteka, która umożliwia m.in. wypożyczanie zbiorów bez konieczności posiadania przy sobie fizycznie karty czytelniczej- jest to rozwiązanie bardzo często pojawiającego się problemu Czytelnika, związanego z zapomnieniem lub zagubieniem karty bibliotecznej. Planowany jest zakup dostępu do e-prasy, aktualnie posiadamy już terminale płatnicze, które umożliwiają bezgotówkowe pobieranie opłat za nieterminowy zwrot zbiorów bibliotecznych –wszystkie wymienione powyżej działania są obowiązkowe do stosowania w bibliotece, aby utrzymać poziom odwiedzin i zadowolenie Użytkowników.

Biblioteka musi pozyskiwać dodatkowe środki pieniężne przeznaczone na działalność statutową podczas organizowanych kiermaszów i sprzedaży podarowanych lub wycofanych z bibliotecznego księgozbioru książek, ale także brać udział w innych programach, gdzie istnieje możliwość zdobycia grantów czy dotacji na prowadzenie dodatkowej działalności kulturalnej i szkoleniowej. Zdecydowanym atutem naszej biblioteki byłby książkomat, który umożliwi wypożyczanie oraz zwrot zbiorów bibliotecznych bez konieczności wchodzenia do placówki, w dogodnych dla czytelnika godzinach, nawet po jej zamknięciu.

W wizji powstania biblioteki jako 3 miejsca (po domu i miejscu pracy), jest stworzenie osobnego pomieszczenia do tzw. „cichej pracy” z dostępem do internetu, stworzenie kilku pomieszczeń do cichej pracy dla rodziców z dziećmi, tak aby czytelnik czy użytkownik czuł się komfortowo i chętnie nas odwiedzał. Ostatnie wydarzenia pokazały, że jest duże zainteresowanie na udział w spotkaniach organizowanych w bibliotece, a nie tylko wypożyczanie zbiorów bibliotecznych, dlatego też warto zwiększyć liczbę spotkań autorskich i poetycko-muzycznych, wprowadzić zajęcia komputerowe dla Seniorów, zintensyfikować szkolenia biblioteczne dla Użytkowników (nauka posługiwania się indywidualnym kontem czytelniczym, katalogiem, korzystaniem ze strony internetowej biblioteki, aplikacją biblioteczną i itp.).

Lekcje biblioteczne, to kolejna fantastyczna działalność dodatkowa, która przyczyniła się do wzrostu rejestracji dzieci i młodzieży, co z kolei przełożyło się na późniejsze, cykliczne odwiedzanie naszych placówek. Warsztaty, teatrzyki, spotkania terapeutyczne i inne dla młodzieży, pikniki rodzinne, konkursy, soboty z bajką dla najmłodszych (bajki i filmy wyświetlane na dużym ekranie-adaptacja książek) oraz wakacyjne zajęcia dla najmłodszych, to kolejny „strzał w dziesiątkę”. Dzięki tym wydarzeniom odnotowaliśmy zdecydowany wzrost odwiedzin. Kino wpisało się w nasz repertuar i na filmach sala kinowa „pęka w szwach”.

Dużym zainteresowaniem cieszy się również udostępnianie laptopów na potrzeby Czytelników na miejscu w każdej placówce.

Biorąc pod uwagę propozycje nowych form działalności Biblioteki, na pewno dużym sukcesem okazałoby się ponowne uruchomienie filii bibliotecznej na osiedlu Mirków (na prośbę mieszkańców), aktualnie chwalimy się realizacją biblioboxa z wrzutnią.

Jednak najważniejszym i największym przedsięwzięciem, które byłoby nieocenionym dopełnieniem naszej biblioteki, a dla czytelników spełnieniem marzeń, jest powstanie placówki z „prawdziwego zdarzenia”, tj. wybudowanie nowej siedziby biblioteki, aby móc pomieścić wystraszająco dużo księgozbioru, organizować imprezy, spotkania autorskie czy inne wydarzenia (ograniczenie miejsc siedzących- aktualnie żadna z placówek nie pomieści więcej niż ok. 15-20 uczestników oraz nie posiada odrębnego pokoju na przeprowadzanie turniejów, rozgrywek itp.).

Koncepcja zasad i form współpracy z innymi podmiotami, w tym instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi, twórcami oraz społecznością lokalną

Konstancińska biblioteka położyła zdecydowany nacisk na odnowienie kontaktu z bibliotekami nadrzędnymi, czyli Biblioteką Powiatową oraz Biblioteką Wojewódzką w Warszawie. Wymienione wyżej biblioteki są przez nas bardzo cenionymi instytucjami, z uwagi na wsparcie merytoryczne w każdym zakresie z dziedziny bibliotekoznawstwa. Dzięki swojej uprzejmości, umożliwiają nam, pracownikom biblioteki, bezpłatny udział w różnego rodzaju szkoleniach, kursach czy warsztatach oraz wyjazdach studyjnych do bibliotek w Polsce.

Nawiązaliśmy również kontakt z przedszkolami i szkołami mieszczącymi się na terenie naszej gminy, Wydziałem Promocji tutejszego Urzędu oraz Towarzystwem Miłośników Piękna i Zabytków Konstancina.

Nasza współpraca polega na wspólnym organizowaniu przeróżnych wydarzeń, wystaw, lekcji bibliotecznych, udziału biblioteki we wszystkich lokalnych wydarzeniach (dożynki gminne, Dzień Dziecka, Jarmark Świąteczny, Dni Konstancina) oraz w porozumieniu z Towarzystwem Miłośników Piękna i Zabytków Konstancina, wspólne czytanie Żeromskiego w naszych placówkach w 2025 roku.

Formy współpracy:

- współpraca z Biblioteką Powiatową w Piasecznie, która umożliwia bezpłatny udział w wielu interesujących, innowacyjnych oraz zwiększających kwalifikacje pracownicze szkoleniach, kursach, wyjazdach studyjnych, warsztatach i wydarzeniach,
- współpraca z Biblioteką Wojewódzką w Warszawie, w zakresie nabywania i pogłębiania merytorycznej wiedzy, a także udział w szkoleniach i kursach,
- kontynuowanie współpracy z placówkami oświatowymi (lekcje biblioteczne, spotkania autorskie, teatryki),
- wspólne organizowanie imprez integracyjnych z Instytucjami Kultury, placówkami oświatowymi oraz lokalną społecznością (pikniki, festiwale, Dni Konstancina, imprezy z okazji Dnia Dziecka, dożynki gminne, Jarmark Świąteczny i inne lokalne uroczystości i inicjatywy),
- wspólne czytanie Żeromskiego w 2025 r. z Towarzystwem Miłośników Piękna i Zabytków Konstancina,
- otwartość na potrzeby lokalnej społeczności oraz wspieranie ich inicjatyw.

Propozycja inicjatyw (działań) Biblioteki mających wpływ na rozwój i integrację społeczności Gminy Konstancin-Jeziorna

Biblioteka konstancińska ukierunkowana jest na zaprzyjaźnienie się z czytelnikami i mieszkańcami gminy, oferując swoje usługi, mające na celu m.in. integrację społeczną, poprzez włączanie się w ogólnopolskie akcje związane z promocją czytelnictwa, np. Noc Bibliotek, #Tataczyta, Mała książka wielki człowiek, Mirabelka oraz inne wydarzenia organizowane przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Centrum Kultury, Bibliotekę Wojewódzką, Bibliotekę Powiatową i Bibliotekę Narodową.

Kolejnym bardzo istotnym działaniem mającym wpływ na integrację społeczną jest obowiązkowe unowocześnienie technologiczne biblioteki, które mamy nadzieję, zachęci młodzież do odwiedzania placówek bibliotecznych oraz korzystania z Gogle VR, robotów Photon i Blue-Bot, czy drukarki 3D. Nowa, intuicyjna strona internetowa Biblioteki, zakup tabletów na zajęcia z dziećmi i młodzieżą, wprowadzenie aplikacji i kart czytelników w mobilnej aplikacji na smartfonach, katalog centralny –większość, są to działania, które zostały już podjęte i w sposób zdecydowany korzystnie wpływają i w niedalekiej przyszłości (po całkowitej realizacji zadania) wpłyną na zadowolenie naszych użytkowników.

Bardzo istotną kwestią jest podnoszenie kwalifikacji przez pracowników biblioteki w zakresie nowych technologii (m. in. kodowanie i programowanie, obsługa nowoczesnych urządzeń informatycznych), ponieważ wówczas czytelnik czuje się zadbany i chętnie korzysta z oferowanych przez nas produktów i podpowiedzi w obszarze obsługi nowinek technologicznych.

Zdecydowanym zainteresowaniem cieszą się wrzutnie na zwroty materiałów bibliotecznych, a już za chwilę pierwszy bibliobox, który pojawi się na osiedlu Mirków. Dzięki tym urządzeniom, nasza biblioteka może liczyć na dodatkowe wypożyczenia, a tym samym na wzrost czytelnictwa, ponieważ usprawnia całą procedurę dostępu do książek. Rozwiązania te wdrożone zostały m.in. dla osób zapracowanych, starszych czy chorych – natomiast warto podkreślić, że mogą z nich korzystać wszyscy mieszkańcy osiedla.

Propozycją kolejnej inicjatywy jest zakup kolejnych biblioboxów czy książkomatu/-ów i wystawienie ich w tych dzielnicach Konstancina-Jeziorny, gdzie nie ma filii bibliotecznych (np. Stara Papiernia, czy ul Pułaskiego -Skolimów oraz oddalone gminne wsie, bez dostępu do placówek bibliotecznych).

Konkursy plastyczne, poetyckie, fotograficzne, filmowe, historyczne/regionalne adresowane do dorosłych, dzieci i młodzieży, zwiększenie współpracy ze szkołami i przedszkolami na terenie miasta, spotkania autorskie, spotkania „przy gitarze”, wieczorki poetycko-muzyczne, udział w lokalnych imprezach integracyjnych, otwartość na sugestie oraz propozycje lokalnej społeczności, łączenie działań z lokalnymi jednostkami organizacyjnymi, warsztaty tematyczne, rozgrywki i turnieje w „Kohoot”, kluby książki, czytanie dzieciom, pikniki to przedsięwzięcia cieszące się niebywałym zainteresowaniem naszych czytelników. **Oferta biblioteki, która dynamicznie się rozwija, cieszy się coraz większym uznaniem wśród czytelników, a frekwencja na organizowanych wydarzeniach jest nieporównywalnie większa do lat poprzednich.**

Opracowanie założeń i planów komunikacyjno-informacyjnych budujących wizerunek instytucji i promujących jej działalność

Konstancińskiej bibliotece bardzo zależy na tym, aby oferta działalności kulturalnej docierała do jak największej ilości mieszkańców i użytkowników instytucji.

W związku z powyższym powstał pomysł na promowanie i rozpowszechnianie informacji poprzez:

- smsowe i mailowe powiadomienia czytelników o dokonaniu rezerwacji oraz terminie upływu zwrotu wypożyczonych materiałów bibliotecznych,
- usprawnienie narzędzi ułatwiających korzystanie ze strony internetowej dla osób z niepełnosprawnościami,
- wysoką jakość oferowanych usług,
- estetykę, uprzejmość, cierpliwość oraz wysoką kulturę osobistą pracowników,
- analizowanie trendów zachodzących w otoczeniu i potrzebach użytkowników,
- badanie opinii użytkowników na temat świadczonych usług,
- dostępność,
- systematyczne informowanie społeczeństwa za pomocą social mediów o nowościach i wydarzeniach w bibliotece,
- współpraca z Wydziałem Promocji Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna, w celu umieszczania wydarzeń bibliotecznych na Facebooku Gminy, umieszczanie akcji bibliotecznych na forach konstancińskich,
- plakaty, zakładki, ulotki, zaproszenia (promujące działalność kulturalną),
- budowanie wizerunku biblioteki jako miejsca dostępnego i przyjaznego dla wszystkich (miejsce do czytania prasy, książki, odsłuchania audiobooka itp.),
- podnoszenie prestiżu,
- stałe podnoszenie kwalifikacji personelu biblioteki,
- podnoszenie standardu pomieszczeń oraz zwiększenie estetyki i funkcjonalności (filie wiejskie).

Planowana struktura organizacyjna instytucji

Biblioteka Publiczna w Konstancinie-Jeziornie to siedziba oraz 4 jej filie (5 placówek).

W celu lepszej organizacji pracy biblioteki, pożądane jest zatrudnianie osób na stanowisko pracownika wypożyczalni, aby móc zachować nieprzerwany dostęp do wszystkich placówek bibliotecznych i realizować misję i wizję instytucji.

Ponadto, jeśli chodzi o metody pracy, należy zwiększać metody projektowo-zadaniowe, co będzie sprzyjało integracji pracowników podczas realizacji zadań.

Kolejnym kluczowym projektem jest udoskonalanie systemu zarządzania oraz zwiększenie kompetencji kadry merytorycznej biblioteki, z jednoczesnym stymulowaniem jej aktywności zawodowej.

Idąc dalej, ku przyszłości i mając na uwadze większe możliwości lokalowe (powierzchniowe), warto również uwzględnić zatrudnienie pracowników z wykształceniem pedagogicznym, specjalistę ds. multimediiów oraz animatorów kultury.

Wskazanie możliwości budżetowych instytucji i pozyskiwania środków zewnętrznych

Budżet biblioteki w 100% umożliwia zadbanie o bieżącą działalność oraz wszystkie kluczowe czynniki, które pozwalają utrzymać całą sieć biblioteczną tak, by funkcjonowała prawidłowo, natomiast warto obrać cele strategiczne i operacyjne, tj.:

CEL STRATEGICZNY:

1. Zabezpieczenie inwestycji i bieżących środków finansowych biblioteki
2. Zapewnienie właściwej organizacji pracy i zarządzania w bibliotece

CELE OPERACYJNE:

1. Zwiększony nacisk na pozyskiwanie finansowania projektów/grantów ze środków zewnętrznych
2. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych, w postaci dotacji celowej na realizację zadań inwestycyjnych

Przystąpienie biblioteki do programów umożliwiających pozyskiwanie środków zewnętrznych, umożliwia instytucji nie tylko zadbanie o uzupełnienie i powiększenie księgozbioru o nowości wydawnicze, zarówno papierowe jak i cyfrowe, ale pozwala na rozwinięcie skrzydeł, poprzez inwestowanie w działalność dodatkową.

Uważam, że naszym obowiązkiem jest przystępowanie do ogłaszanych programów wspierających działalność kulturalną, która wzbogaca i poszerza naszą ofertę i zachęca coraz większą ilość użytkowników do korzystania z bibliotecznych zasobów. Na jesieni bieżącego roku, pierwszy raz od 7 lat, ponownie przystąpiłam do drugiego etapu programu Priorytet 1 i pozyskałam kwotę w wysokości 37.500 zł na zakup nowości wydawniczych

oraz zdalny dostęp do nowości cyfrowych, a ponieważ jak wspomniałam wcześniej, zależy mi na rozwoju naszej biblioteki, mocno zgłębiłam temat, aby móc w przyszłości pozyskiwać dofinansowania z innych źródeł.

Form dofinansowania dla bibliotek publicznych jest wiele, poniżej wyszczególniam niektóre z nich, w których chciałabym wziąć udział. Jest to m.in. programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w tym: Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0-Priorytet 1, Priorytet 2 czy Priorytet 4, następnie kolejny program MKiDN „Partnerstwo dla książki”, „Promocja czytelnictwa” lub tzw. Inne programy Edukacja kulturalna (operator: NCK), Kultura dostępna (operator: NCK), Kultura ludowa i tradycyjna (operator: Departament Narodowych Instytucji Kultury MKiDN). Występuje także program grantowy realizowany przez Muzeum Historii Polski, czy Fundusze Europejskie, np. „Erasmus” w kilku formach lub Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER).

Mamy także możliwość nawiązania współpracy z różnymi Fundacjami i Stowarzyszeniami, które realizują zróżnicowane cele, zróżnicowane procedury i zakresy dotowania, w zależności od rozbudowy projektu, wnioskowanie jest bardziej lub mniej sformalizowane, a dotowanie dotyczy raczej krótkoterminowych, pojedynczych wydarzeń, a należą do nich m.in. Fundacje FRSI z programem dla bibliotek, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności (PAFW), Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, czy nie dla wszystkich oczywiste i znane Fundacje niektórych banków, stacji paliw i telefonii komórkowej.

Oferta na pozyskanie środków pozabudżetowych posiada duży wachlarz propozycji, z których na pewno warto, a wręcz trzeba skorzystać. Pisanie wniosków jest bardzo czasochłonne i pracochłonne, natomiast satysfakcja z osiągniętego celu i pozyskania dotacji zawsze jest tego warta.

Bardzo zależy mi na tym, aby nasza biblioteka miała bogatą ofertę zarówno czytelniczą jak i kulturalno-edukacyjną oraz wpasowywała się w model współczesnej biblioteki zmierzającej w kierunku mediateki – biblioteka konstancińska wzięła udział w naborze na jesieni 2024 r. i otrzymała dotację w wysokości 37.500 zł na zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych.

Dzięki tej dotacji miałam możliwość podpisania umowy na długo oczekiwaną platformę EMPIK GO, z indywidualną ofertą przygotowaną wyłącznie dla nas.

Zasady gospodarowania środkami budżetowymi jednostki

Podstawową zasadą gospodarowania środkami budżetu biblioteki są wydatki związane z prowadzeniem jednostki, które powinny być dokonywane w sposób celowy, oszczędny oraz taki, aby instytucja uzyskała najlepsze efekty. Środki budżetu muszą być tak wydatkowane, aby zapewnić zgodność z działalnością statutową. Biblioteka prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków finansowych, a dyrektor biblioteki jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej. Podstawą gospodarki finansowej biblioteki jest plan finansowy ustalany przez dyrektora na okres jednego roku, z zachowaniem dotacji Organizatora.

Dyrektor samodzielnie sporządza plan finansowy oraz półroczne i roczne sprawozdanie z wykonania budżetu. Po zakończeniu roku, dyrektor składa u Organizatora rozliczenie z otrzymanej dotacji podmiotowej i celowej, jeśli taka wystąpiła. Oczywiście najistotniejsze jest to, aby wszystkie zobowiązania były regulowane terminowo, a wydatki nie przekraczały budżetu.

Instytucja kultury sporządza plan finansowy zgodnie z przepisami [ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych](#) (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, 1622, 1649, 2020 i 2473).

Biblioteka otrzymuje od Organizatora dotację podmiotową na realizowanie zadań statutowych, w tym utrzymanie obiektów oraz celową (w razie zgłoszonej potrzeby), na realizację wskazanych zadań i programów. Dyrektor może powierzyć obowiązki w zakresie gospodarki finansowej pracownikom jednostki.

Wynagradzanie pracowników:

Wynagrodzenia pracownika instytucji kultury składa się z wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego dla danego stanowiska pracy oraz dodatku za wieloletnią pracę. Pracownik pełniący funkcje kierownicze otrzymuje dodatek funkcyjny. Pracownikowi instytucji kultury przysługuje dodatek za wieloletnią pracę w wysokości wynoszącej po pięciu latach pracy 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek ten wzrasta o 1% za każdy dalszy rok pracy aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne udowodnione okresy, jeżeli na podstawie przepisów odrębnych podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Pracownik instytucji kultury może otrzymać dodatek specjalny za wykonywanie dodatkowych, powierzonych przez pracodawcę zadań, na okres wykonywania tych zadań albo za pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Pracownik instytucji kultury może otrzymywać nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy. Za wieloletnią pracę pracownicy instytucji kultury otrzymują nagrodę jubileuszową w zależności od stażu pracy.

Pracownikowi instytucji kultury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna.

W przypadku gdy w instytucji kultury nie jest zawarty układ zbiorowy pracy, warunki wynagradzania za pracę oraz stanowiska pracy w tej instytucji określa jej dyrektor w regulaminie wynagradzania.

Podsumowując moją koncepcję programowo-organizacyjną Biblioteki Publicznej w Konstancinie-Jeziornie na czas powołania na stanowisko dyrektora, chciałam zwrócić uwagę na to, iż nasza biblioteka to jedno z najbardziej dostępnych miejsc w środowisku lokalnym, które prowadzi bezpłatną działalność kulturalną.

Jest to również naturalne miejsce spotkań, w którym oprócz działalności statutowej, czyli bezpośrednio dotyczącej książki, pojawiają się także możliwości korzystania z innych usług, które oferuje biblioteka, ponieważ wszyscy pracownicy biblioteki, a przede wszystkim bibliotekarze, z założenia mają służyć pomocą lokalnej społeczności, bowiem są cennym źródłem informacji oraz wsparciem nie tylko w doborze odpowiedniej literatury.

Konstancin-Jeziorna, 05.12.2024 r.

Sporządziła:

Magdalena Pietras-Nalewczyńska